

[Riishøj]

den handelsordningerne og ikke bistandsoverførslerne.

Desuden kan det konstateres ikke mindst for Danmarks vedkommende, men antagelig også for de andre europæiske landes vedkommende, at det, at vi yder en del og en stigende del af vores multilaterale bistand via EF, rammer vores øvrige multilaterale bistand, muligvis indirekte også vores bilaterale, men i hvert fald rammer det den bistand, der ydes via FN-systemet, men som i langt højere grad dog kontrolleres politisk på en eller anden måde af udviklingslandene selv. Der tales også, ikke mindst i den sidste aftale, om en politisk dialog mellem de rige og de fattige lande. Det er SFs opfattelse, at den dialog skal ske inden for de globale forhandlingsrunder og ikke regionalt uanset regionens karakter, uanset om det er i Øst eller Vest. Disse forhandlinger bør ske inden for de globale rammer, der findes, og som udviklingslandene i det mindste har en noget stærkere stilling i.

Denne aftale kan vel egentlig nærmest karakteriseres ved, at man bringer de fattigste udviklingslande i Afrika på noget, der ligner varig bistand. Jeg kan godt se, hvad der motiverer disse lande til at gå ind i aftalen i en verden, der ser ud, som den gør, men jeg er stensikker på, at de foretrækker aftaler af en væsentlig anden karakter, og at den samme bistand ydes ad andre kanaler. Det taler for, at denne ratifikation ikke finder sted i lande, der tager hensynet til en ny økonomisk verdensorden alvorligt og ønsker en ændring, sådan at u-landsbistand ikke bliver fattighjælpsbistand, men giver bistand til at ændre den internationale økonomiske verdensorden. Intet i Loméaftalen peger i den retning.

Traktaten kan vel i det nærmeste karakteriseres som en juridisk ramme for et dybt uretfærdigt forhold mellem u- og i-lande. I SF foretrækker vi, at den multilaterale bistand i stedet for gennem EF-systemet, som det sker i stigende grad, ydes igennem andre internationale organisationer. Det er den væsentligste baggrund for, at vi ikke kan ratificere den.

Stinus (RV):

Det radikale venstre vil ikke stemme imod, at Danmark ratificerer den tredje Lomékonvention, men jeg vil gerne benytte lejligheden

til at fremføre nogle bemærkninger til EFs samarbejde med udviklingslandene.

Det er for så vidt positivt, at 66 lande nu deltager i AVS-samarbejdet. For det radikale venstre er målet imidlertid, at Lomékonventionens fordele udstrækkes til at gælde alle udviklingslande. Det er også positivt, at Lomé III-konventionen omfatter langt hovedparten af de mindst udviklede lande i verden. Af de mindst udviklede lande kan det højst være en halv snes stykker, som nu står uden for Lomékonventionen. Jeg vil gerne spørge udenrigsministeren, om det ikke vil være muligt i EF nu at tage et dansk initiativ med henblik på at sikre, at netop disse udenforstående, mindst udviklede lande også på en eller anden måde kommer til at nyde godt af konventionens fordele. Jeg håber, at udenrigsministeren vil svare mig på dette spørgsmål.

Som noget positivt skal jeg også nævne hjælp til selvhjælp-princippet for at fremme AVS-landenes sociale og økonomiske udvikling, og det radikale venstre bemærker med tilfredshed, at der skal ydes en særlig indsats for de mindst udviklede lande og de dårligst stillede befolkningsgrupper, ligesom der skal tages specielt hensyn til kvinders rolle i udviklingsprocessen. Vi er på denne baggrund enige med udenrigsministeren i, at der er tale om en fattigdomsorienteret bistandsfilosofi, der ligger tæt op ad hovedmålsætningen for Danmarks udviklingsbistand.

Selv om der således er positive ting at sige om Lomé III-konventionen, er der også grund til at fremkomme med nogle generelle kritiske bemærkninger. Den vigtigste af disse er frygt for, at udbygningen af EFs u-landsbistand yderligere skal være med til at underminere det internationale udviklingssamarbejde gennem de forskellige multilaterale organisationer tilknyttet FN-systemet. Ligeledes hvordan vi stiller tingene op, tages midlerne til EFs udviklingsbistand for størstepartens vedkommende fra disse organisationers arbejde. Samtidig opbygger EF et bistandsapparat såvel i Bruxelles som i de 66 AVS-lande, som er omfattet af samarbejdet. Det samlede resultat er flere midler til administration og færre til udvikling. Det er en udvikling, som der fra dansk side er grund til at være på vagt over for.

EFs u-landspolitik er bemærkelsesværdig, fordi den direkte sammenkæder egentlig u-